

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
mértékelt árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 104.

Felolós szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előzetesi árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Az osztrák gyerekek

Utazásáról írtunk tegnap esti lapunkban, ma reggelre kelve azután arról értesülünk, hogy a gyerekek még szerdán reggel is itt voltak, nem utaztak el, mert egy téves intézkedés a gyerekeket egy teljes nappal korábban dirigálta ki a Dunapartra. A nem éppen épületes eset részletei a következők. Dr. Pollermann Artur tisztii főorvos, mint a Baján nyaraló osztrák gyerekek gondozója, még a múlt héten táviratot kapott, hogy az osztrák nyaraló gyerekeket szedje össze, hogy azok a szeptember hó 24-én reggel 8 órakor ide érkező hajóval hazautazhassanak. Dr. Pollermann tisztii főorvos ehhez az utasításhoz mérten is járt el, — kedden reggel kiszállította a gyerekeket a hajóhoz, illetve a Dunapartra a M.F.T.R. hajóállomásához. A gyerekek és kísérőik vártak reggeltől déli-éltől, azután délig, déli-utánig, de a hajó csak nem akart megérkezni. Most már telefonon fordult a tisztii főorvos a kormánybiztoshoz, akitől meglepő felvilágosítás jött. A főorvoshoz tévedésből intézték a szeptember 24-én dátumos utasítást. A hajót a gyerekekért úgy indították, hogy az szeptember 25-én délelőtt 10 órakor érkezik meg. A tuikorán kihozott gyerekeket elhelyezték a szentjánosi iskolába, ahol szerdán reggel 80 liter tejet és krumplicevest kaptak. A megelőző napon persze a vendéglátó gazdától kapott utra valón éltek a szegény gyerekek. Itt meg kell említenünk, hogy a gyerekek el-letéséről fáradságot nem ismerő emberfeletti munkával egész napon át dr. Pollermann Artur tisztii főorvos gondoskodott. A gyerekekért tegre szerdán délután 3 óra-ko: megérkezett az I. Ferenc József nevű hajó, amely Baja alatt 3 kilométernyire gép-törést szenvedett.

Oroszok az olasz fronton.

Budapest. (Hivatalos.) A tiroli déti fronton a Brenta és a Piave között olasz felderítő előretöréseket meg-
hiúsítottunk. A Héköztség feosikján Canoveától folytatta az ellenség részleges támadásait. A támadó fronton oroszokat és cseh-szlávokat mindenütt visszavertünk. Egy helyen a pardubici dragonyosok verték vissza az orosz és cseh-szláv támadást. A vezérkar főnöke.

Néhány elzászi várost polgárilag kiűritenek.

Berlinből jelentik: Az utóbbi időben Németországban azt a hírt korpohálják, hogy a németek Elzász-Lotharingiát kiűritik. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. A valóság az, hogy Elzász-Lotharingia egyes részeit, mint Metz városát és több más várost az a veszély fenyeget, hogy az ellenség messzehordó ágyúival lövi. Ezért Metz és néhány más városban meg kellett tenni az előkészületeket arra, hogy a polgári lakosságot a veszélytől megóvándó, a városokból eltávolítsák. Minden előkészület meg van téve arra, hogy ezeket a városokat gyorsan ki lehessen üríteni. Minden előkészület a katonai szükséglettel megegyező kímél-
lettel történik.

Haertling bukása.

Berlin. A birodalmi gyűlés főbizottságának tegnapi ülése után meglehetően állapítani, hogy Haertling nem marad még állásában. A főbizottság a kancellár beszédét hűvösen és igen rosszul fogadták és pedig nemcsak a belpárt, hanem a szabadelvétek és a centrum is. A szociáldemokraták nem hajlandók Haertlinggel együtt dolgozni. Az is bizonyos, hogy a centrum nem fogadja el a szociálistáknak tegnapi ismertettelt feltételeit. Valószínű, hogy új koalíciós kormány fog alakulni.

Berlini hírek szerint tegnap délután 4 órakor bizalmas értekezlet volt Hintze külügyi államtitkár vezetése mellett. Az értekezleten megtárgyalták a viszonyt Németország és szövetségeseivel, különösen Ausztria-Magyarországgal.

Nagy földrengés Görögországban

Chiasso. Paras és Navos görög városokban rendkívül heves földrengés volt. A házak összeomlottak, sok ezer ember meghalt. A lakosság nagyobb része a házak romjai alá kerültek. A városok és a felszigeten levő többi községek majdnem teljesen elpusztultak.

Rövid hírek.

Tőzsde. Magyar Hitel 1361, Osztrák Hitel 887, Leszámitoló 817, Salsó 1268, Hazai 633, Fabank 935.

A képviselőház október hó 15 én ül össze, hogy az október hó 31 én lejárt indemnitást meghosszabbítsák.

A német követ Moszkvában tiltakozást jelentett be, amiant, hogy a szovjet tanács sok német alattvalót tartóztatott le minden komoly ok nélkül és a letartóztatások miatt nem ad a kormány felvilágosítást. Ukrajna hasonló okok miatt jelentett be a szovjetkormánytól tiltakozást.

A delegációkat a külügyminiszter é tesítése szerint október közepére hívják össze.

Mihály orosz nagyherceget, a volt cári öccsét letartóztatták és Permbe szállították.

Az új publikumról

esik mostanában sok szó. Különösen sokat beszélnek róla, amióta Baján színészek működnek és a színház estéről-estére megtelik az új publikummal. Szórakozóhelyek (Baján ez ugyan gyerekván), mozik, kávéházak, színház az új publikummal telik meg. Az új publikumról bizonyos animozitással szoktak beszélni, pedig nem érdemlik meg az e fogalom alá eső emberek az ellen-szenvet. A semmiből vagyont kishiló nincsen sok Baján. Ellenben vannak kisemberek, kisiparosok, kiskereskedők, ipari munkások, volt napszámosok — akik kupeckedtek a háboru alatt, mások, akik kofálokodtak és a szűkölködésből a jóléthez csöppentek. Ezek az emberek egész életen át csak szűkölködtek, éltek egyik napról a másikra és most egyszerre jómódhoz jutottak. Egy esztendőben ha egyszer jutottak színházba, moziba, vagy kabaréba. Nem tellett szórakozásra. Nagy gondot adott megszerezni az ötvenkrajcáros minden másnapi húst, a 13 krajcáros kenyert, a tízkrajcáros tojást, a tízkrajcáros tejet. Most telik az ötszörös, tízszeres, ötvenszeres áron kapható élelmiszerré is. Amikor 18 forintért lehetett egy ruhát szerezni, csak uraságoktól levetettre tellett. Most lehet 1000 koronás új ruhát venni. Hát lehet-ezeknek az embereknek rossznéven venni, hogy a véletlen került jómóddal felfrissített élelnek örvendenek. Teli-tüdővel, nyíltszívvel kacagnak? Hiszen olyan soká kellett erre várni, miért ne örülnének az élelnek. Igaz, egy kissé visszatetsző, hogy ezzel szemben ezerek és ezerek nyomorognak. De tehetnek ők róla? Éppen olyan kevésbé, mint a maguk jómódjáról. A világnyomorúság hozta az egyesek életváltozást.

Városházi nagykereskedés.

A négy éves háború folyamán a városháza szépen átalakult egyes nagykereskedéssé. Az idők folyamán a kereskedők szépen kiasuszták a boltjukból. Azaz, hogy nem is ők csusztak ki a boltból, hanem az árujuk. A petróleum, a cuxor, a rizs, a szappan, a cerna és az isten tudja még megmondani, mi minden lett hatósági árucikk. A városi urak szép lassan azon vették észre magukat, hogy bizony ők hivatali teendőik mellett egy mellékfoglalkozáshoz jutottak, amely meglehetősen le is köti a munkaidőjüket. Majdnem minden tisztviselő kereskedelmi ügyleteket is bonyolít le.

Nézünk csak be egy délelőttre a városházára. Forduljunk be például a városházának hátulso kapujánál balra és menjünk végig a folyosón. Férfiak, asszonyok ácsorognak ott. Itt a gabonaüzlet. Üzletvezető Oltványi István rendőrkapitány. Gabonát rekvirál. Gyűjt, szorgos, erélyes utánjárással gabonát és szállítja. Rengeteg mennyiségű gabonát szállít hadseregnek és hatóságoknak.

Egy kissé odább néhány ajtóval, miután orosz vendégeink sorfalán keresztül végördültünk, ott találjuk Hechtl József rendőrkapitányi üzletvezetősége mellett a sertéskereskedést. Vástról sertést, helyesebben rekviráltsertést megint csak hatóságoknak és hadseregnek. Ez mellett ad hízalaki engedélyt, ad kucorica vásárlási jogot.

Gyerünk a földszint tulsó oldalára. Itt van az a vezéreskereskedés. Itt sok mindentélét árul Fehér Jenő tisztii főmérnök és dr. Kocsis János jegyző. Fehér Jenő ad neked szemet, petróleumot. Az üzlet másik részére, a cipőre, a cipőjavításra, újabbban férfi és női ruhákra társult dr. Kocsis János jegyzővel. Itt is akad ugyancsak sok türelmetlen kundschafit. Mindenki akar cipőt, mindenki fél, hogy nem lesz télire fűtője, nagyon sokan várják, hogy itt kapnak világosságot esténként homályba borult szobájukba.

Ez is a győrfaluma bolt, de még nagyobb az emelet. Itt mindenféle tolonganak.

Kovács Kálmán lisztet árul. Legalább 15000 kunschafitja van. 15000 ember kenyérről itt gondoskodik. Hát itt bizony sok ember tolong és vár a mindennapi falat kenyérré.

A leggyesébb bolt a Köller Dezső tanácsnok boltja. Uram, Istenem, mi minden kapható itt. Cukor, zöldség, bab, kávé, hadi-

szappan, rizskása, néha káposzta, krumpli. Ilyen nagy kirajlerei nem volt egyhamar Baján. Huber Károly, Kocsis János dr. al még külön krumpli nagykereskedést is nyitottak.

Egy kissé sok a boltos, de a négy esztendő háborús nyemoruság alatt megtanultak már kereskedni és kezd mára kőszellátás kereké jól forogni.

H I R E K.

Szeptember végén

vagyunk innen-onnan, október hava hatalmas léptekkel közeleg és mi még nem érezzük az ősz közeledtét. Szeptember vége van már, ősz van és mi még csak a nyarat, napsugaras nyarat érezzük. Más esztendőben ilyenkor szeptember utolsó hetében már ködös szelek fujdogalnak, hull a falembja, esik az unalmas, lélekölő szátrke őszi eső. Most kacag a napsugár, nyári hőség izaszt és az esték gyönyörűek, a szabadba csalók. Valóságos nyári esték. Csupa öröm ez az ősz. A szőret vígan folyik, az őszi munkákat pompásan ellehet végezni.

Örülünk a rádius nyárnak, mint az erős, egészséges aggastyán az agkori szép, egészséges életnek. Csak tartson sokáig ez a szép rádius nyár, csak jöjjenek minél később a ködös, apathikus esős őszi napok. Minél később jöjjenek, annál kevesebb ideig van gondunk a téli télre.

Színház.

A Tatarjárás reprise volt hétfőn este a színházban. A Szép Kálmán operetta felújítása a direktio jóízűsét dícséri és az előadás a siker jegyében folyt le.

Déri (százados) Horváth (Lőrentsey főhadnagy), Fehér (generális) dallás huszárok voltak, de Tolnai Dea, a hadnagy ur rópozós táncával családósba ejtette a női sziveket.

Csáky prófné, Barua Mancsi (Magyeróssy), a szerelmes bukéntes szerepében ugyancsak fess lurkó volt. Ritmasos tanea, patetós kupléi, vidám östet ismételtelzen bizonságot tettek, hogy mennyire hivatott művésze a színpadnak.

Baranyai Manei a szekett jó volt. Paxy Margit szép énekével gyönyörködtette publikumát.

Wallenstein szerepét vendég játszotta Heitai Ander, a direktor fia személyében és egy kitűnő játékaival, mint jó színpadi alakjával énekével egyszerre megnyerte a publikum tetszését. Még sem látszik rajta a három

évi szibériai hadifogság, oly üdén és talpraesetten működött a színpadon hadnagy, civiben zászlós ur.

Művészi játéka, kellemes organuma, ügyes mozgása, intelligentiája és tanultsága komoly művészi sikerre törekvő ifjura mutatnak, aki azt hisszük jelentékeny tényezője lesz még a magyar színészet kulturát terjesztő és ápoló munkásságának.

(Helyszűke miatt tegnapi számunkból kimaradt.)

A színházban kedden este a Princ kerüt másodszer szíare. Az előadás a legjobbak egyike volt és miben sem maradt a bemutatás előadás mögött és a Princről ma is csak azt mondhatnók el, amit a bemutatás előadásról referensünk oly lelkes hangon elmondott. A kedd esti előadásnak egy kis incidense is volt. A harmadik felvonást csak akadályokkal lehetett megkezdni. Az előfüggöny reutenskedett és minden erőlködés ellenére sem akart szétválni.

Tanácsülés volt tegnap, amelyen a város tanácsa apróbb folyóügyeket tárgyal és számalkát utalt ki.

Petróleumkiosztás lesz esütörtökön, azonban sajnos, nem lesz sok a petrólerum. A kormány kimutatást kért a petróleum szűkségletünkre vonatkozólag. A hatóság kimutatta, hogy ha csak egy liter akar egy hásonban adni egy-egy családnak, akkor is a tavalyinak legalább a kétszeresét kellene küldeni. Ezzel szemben a miniszter a tavalyiak a felét utalta ki és így a mostani egység 2 deciliter, amit később felemelnek.

A telefondíjat ezután minden előfizetőnek egyszerre három hónapra kell kifizetnie. Az első negyedévre szeptember hó 30-ig legkésőbb le kell fizetni a 3 hóra járó 60 koronát. Aki ezt eddig az ideig nem fizeti, annál leszorszik a telefonkészüléket. Ezért ajánljuk a telefon előfizetőknek, hogy addig kifizetéséről gondoskodjanak.

Jön krumpli. A városi közéletmezési hivatal értesítést kapott, hogy a burgonyaközpont a bajai ellátatlanok részére három ezer métermézsa burgonyát utalt ki. A város az értesítés vétele után nyomban elküldötte a burgonyáért járó 84000 koronát. Mikélyt a burgonya megérkezik, kiosztják az ellátatlanok között.

Vidéki gyógyszereszek szervezkedése. Az ország vidéki gyógyszerártulajdonosai vasárnap Bud pesten közgyűlést tartottak, amelyen megalakították a Vidéki Gyógyszereszek országos Szövetségét. Az alakuló közgyűlésen közel kilencszáz gyógyszerártulajdonos jelentette be eszatlakozását és az ország minden vidékéről igen sok gyógyszerész jelent meg. Az eddigi Magyarországi Gyógyszerész-Egyesület vezetősége fővárosi gyógyszereszekből állott és az ő érdekeik eljentesek voltak a vidékiekivel. Most a vidékiek kiléptek közülük és külön egyesületet alkottak. Legfontosabb tervük egy magyar gyógyszerárt megalakítása saját kezelésük alatt, melyre a 10 milliós alaptőke már majdnem együtt van. Így teljesen kivonhatjuk magunkat a gyógyszergyártás tekintetében Németország hatása alól.

Véres gyilkosság Jánosalmán. Jánosalma község szűreti készülődéséi közben véres izgalom színhelye volt e hó 22-ik napján. Egy népfelkő megölt egy lógos katonát, aki évek óta élt veszélyesen fenyegette őt és családját. Aznap estával döngte az ajtókat és éktelenül fenyegetőldözött. Blazsának kijött a házból Szilvárahant, mire a megismadott ember oldafegyverével védekezett. Közben több szurást ejtett Szilván. A szurások közül az egyik a hasába hatolt, úgy, hogy azonnal meghalt Blazsának reggel jelentést tett a véres esetről és ott találták véreben Szilvárt testét. A Zomborból azonnal kiszállott katonai bíróság felboncoltatta a holttestet. A boncolást dr. Reichner és dr. Koch katonarovosok végezték. Jánosalmán mindenki Blazsának irant érez részvétet, aki övedelemtel lett a "faluróssza" gyilkosává. Blazsának Szabadszóra kísértés a esapattestéhez.

Leleplezték a géderlakipaprikahamisítókat. A fő dmvelésügyi miniszterium keresésére a Közéletmezési Hivatal rendészeti osztályának detektívjei újabbban Kalocsa környékén tartottak het ken át nagyarányu nyomozást. A detektívek ezutal a paprikaesempézeket és paprikahamisítókat akarták ártalmatlanná tenni, ami nagyobbreszt sikerült is. Kiküdtattak, hogy a paprikahamisításnak és esempészetnek főtészke Géderlak községben van. Itt és a környéken számtalan házkutatást tartottak, amely alkalommal a hamisítások szükséges szereket foglalták le. A kihallgatások során kiderült, hogy a szükséges anyagokkal a vidéki paprikahamisítókat öv. Grón Gáborné budapesti esemegekereskedő látta el, aki a Rákóczi ut 74 szám alatt lévő raktárában valóágos

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

gyárat rendezett be paprikahamistásra. Az illetékes hatóságok előtt a esompészek és a hamisítók ellen megindították a kihágási eljárást.

Elárulta a tolvajt a talpa. Kalmár József 84 éves katonaszükevényt üldözték a eszdörök Baján. Futva menekült, utána löttek — de éppen orrabukott és így nem találták ell. Mégis elfogták és lakásán 28 darab kirestári zsákok, meg hat zsebkabót találtak. Ezeket mind a katonai élelmezési raktárból lopta. Ő ugyan tagadja, de a raktárban a tolvajnak meztelbás záros nyomába pontosan belellyük Kalmárnak a talpa. Átadták a bajai honvéd álmosparsencnoksnak.

A szerkesztési és kiadási teletts
PODÓ KÁROLY.
 Szerkesztő: Dr. STEIN JÓZSEF
 Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
 Nyomatott a „Corvin”-nyomdában
 (Károlyi József) Mátyás utca 10. Baján.

HIRDETÉSEK

Eladó mángorló
 erős alsó és felső deszkalapokkal. Cim a kiadóban

Egy bejárónő
 keresetik, ki a főzéshez is ért. Cim a kiadóhivatalban.

Szöllőt és mustot
 veszek a legmagasabb napiáron: **Singer Ignác,** Szent Antal utca 33. szám.

Alkalmazást nyer
 egy kereskedelmi iskolát végzett fiatalember, akinek könyvelésben, magyar-német levelezésben jártassága van. Cim a Corvin-nyomdában.

Jó házból való **fiu tanulónak**
 fizetéssel felvétetik: **Grünhut Miksa.**

Keresek iroda-kisasszonyt,
 ki a nappali pénztárt is kezelné. Gyermektelen hadiözvegy is pályázhat az állásra. Ajánlatok beküldendők **HIRSCHL ÁRMIN** fakeskedőhöz.

Éjjeli inspekciós

szeptember 30-ik reggeli 7 óráig és vasárnap délután nyitva:

GYARMATI EMIL
 gyógyszerháza.

Szives figyelmébe!

A cs. kir. szah Trjeszti Állatános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) Alakult 1831-ben.

Hadikölcsön-életbiztosításokat

orvosi vizsgálattal vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ezt a társaságot mi ily biztosítások kérésére a legjobban ajánljuk és mindennemű felvilágosítással díjtalanul szivesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
 Baja.

Watproof

elszigetelő anyag melyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben, ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
 Baja. Telefon 111.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„DOBIN” mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezni és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel **RÓNA JÓZSEF.**
 Baja. Grauaug-féle ház.

*Egyes talpa jaja de drága
 Hamar PALMA védőt raga*

Keresek megvételre egy nagyobb, használt **meteor-kályhát.**
 Cim a „Corvin”-nyomdában.

HIRDETÉSEK
 jutányos áron vétetnek fel!

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
 izléses, pontos és gyors
 kivitele.
 Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Ujság” „Bajai Közlöny”
 szerkesztősége és kiadóhivatala

A BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetéseinek ára:

**Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása,
 mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:**

10 szóig 6 korona — 20 szóig 8 korona. — 30 szóig 10 korona. — Ezentul 50 szóig 15 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hír 15 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 20 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasáb 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{4}$ hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Köszgyűlési meghívó pénztézeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor.
 nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.